

Za šest meseci dupliran broj hitnih javnih nabavki

Poverenje u sistem javnih nabavki se gubi i sve je manji broj ponuđača na tenderu. Ne žele da učestvuju jer ne veruju da će dobiti posao. U čak 40 odsto postupaka javi se samo jedan ponuđač i to jasno govori o njihovom uverenju da su tenderi namešteni - kaže u intervjuu za „Blic“ Predrag Jovanović, direktor Uprave za javne nabavke.

TAMARA SPAIĆ

Nameštanje tendera i korupcija u javnim nabavkama u kojoj se, po procenama, godišnje gubi najmanje 600 miliona evra, doveli su do toga da, kako ističe Jovanović, u proseku svega tri ponuđača konkurišu na tender. Direktor Uprave za javne nabavke otkriva i da su tokom predizbornog perioda ove godine duplirane javne nabavke po hitnom postupku, upravo one u kojima je uvek bilo najviše nepravilnosti.

- Kad smo 2003. godine startovali i kad su ljudi još verovali da se poslovi dobijaju preko tendera, svega u 13 odsto postupaka javljao se samo jedan ponuđač. Na početku je bilo osam i po ponuda po tenderu. Danas, kad je sistem znatno napredniji i po nivou obučenosti ljudi i po transparentnosti, imamo skoro 40 odsto postupaka sa samo jednim ponuđačem i u proseku svega tri ponuđača po tenderu. To jasno govori da oni veruju da su tenderi namešteni. Kad ponuđač pročita specifikaciju, odmah može da zna da li je tender namešten. I naravno, neće da učestvuju na njemu, pa makar troškovi bili nula dinara.

To su one odredbe o visini menjača u milimetar ili težini stolice u gram?

Jovanović: U 40 odsto postupaka javi se samo jedan ponuđač

Foto: V. Lalić

- Ili besmisleni uslovi da, recimo, nabavlja meso u visini deset hiljada evra, a traže mu da je imao promet od milion evra u prošloj godini. Te nesrazmere služe da se eliminiše većina ponuđača.

Hitne javne nabavke su uvek bile sumnjive i sa puno neregularnosti. Koliko ih je bilo ove godine?

- Za prvih šest meseci vrednost nabavki po hit-

nom postupku je dve i po milijarde dinara, a za celu prošlu godinu vrednost ovih nabavki je bila 2,9 milijardi. Očigledno je bila pojačana tendencija da se po hitnosti sklapaju poslovi.

Kako komentarišete predlog zakona koji je uradila Srpska napredna stranka i koji najavljuje da će sprovesti?

- Dobro je što zakon razra-

đuje mere kontrole i određuje ko je odgovoran u kom slučaju i kako treba da postupi. To su prava pitanja, a koja će rešenja biti pronađena, to je već za stručnu debatu.

Za razliku od onoga što su predlagale demokrate?

- Čuli smo od državnog sekretara Gorana Radosavljevića da je insistirao na smanjivanju troškova, objavljivanju malih nabavki i slično. To je proširivanje mera koje ni do sada nisu dale efekte. To šminkanje zakona neće povećati nivo poverenja u sistem. Nadam se da će predlog izmena zakona prethodne vlade koji je kritikovala međunarodna zajednica, kao i domaća stručna javnost, biti povučen i da će nova vlada pristupiti izradi novog zakona koji bi trebalo da se fokusira na suzbijanje korupcije i jačanje kontrole. Time bi se rešavali suštinski problemi umesto površnih, naoko efektivnih mera.

KORUPCIJSKA MAPA

Uprava za javne nabavke je, uz podršku UNDP i OEBS-a, počela izradu „korupcijske mape“. Šta je cilj?

- Utvrđujemo na koje načine se izigrava zakon i nameštaju tenderi. Tražimo mehanizme da to sprečimo ili otkrijemo neregularnosti u ranoj fazi i predložimo sankcije. Sada imamo situaciju da je sistem javnih nabavki transparentan, a korupcija i neregularnosti cvetaju. Precizno definisanje mera i ko je za šta odgovoran u procesu kontrole je preduslov da ona funkcioniše. Predlagačima novog zakona daćemo te predloge. Nadamo se da će to koristiti i da neće biti uzaludno.